

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 942
van **EMMILY TALPE**
datum: 5 juli 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Landbouwsector - Aanwezigheid Nederlandse veehouders in de Belgische grensstreek

Als het gaat over aanzienlijke schaalvergroting van stallen en de zogenaamde 'industrialisering van de landbouw' wordt vaak en graag verwezen naar de nefaste invloed van Nederlandse veehouders, die op de vlucht voor de strenge milieueisen in eigen land migreren naar Vlaanderen om daar grote projecten op te zetten.

De nieuwssites Apache en Spit wierpen recent hun licht op de zaak. Uit hun onderzoeksjournalistiek moest blijken dat het aantal vestigingen van Nederlandse veehouders in de Belgische Kempen de afgelopen vijf jaar is verdubbeld. Ook de Nederlandse provincie Noord-Brabant wilde wel eens weten wat de precieze drijfveren voor Nederlandse veehouders zijn om de grens over te steken. Zij gaf daartoe een studieopdracht aan Connecting Agri & Food. Die studie is inmiddels gefinaliseerd maar daarin komen de onderzoekers tot de opmerkelijke vaststelling dat ze geen aanleiding zien om te veronderstellen dat er een toename is van Brabantse en Nederlandse veehouders die zich in België nieuw vestigen. De strenger wordende milieuwetgeving wordt blijkbaar ook niet aangehaald als reden om de laatste jaren naar Vlaanderen uit te wijken. Ook voor de nabije toekomst ziet het er niet meteen naar uit dat het hierom zal gebeuren.

Op basis van vergunningsaanvragen en publieke bedrijfsdocumenten uit de grensstreek stelden de onderzoeksjournalisten van Apache en Spit vast dat er in de grensstreek in de Kempen 61 bedrijven zijn met een Nederlandse eigenaar: 24 pluimveebedrijven, 26 varkenshouderijen, 9 rundveebedrijven en 2 gemengde bedrijven. Een aantal zijn al langer in België gevestigd, maar Apache concludeerde wel dat het aantal nieuwe vestigingen de afgelopen vijf jaar verdubbelde in vergelijking met de vijf jaar daarvoor. Het zou ook gaan om bedrijven die groter zijn dan gemiddeld.

De Nederlandse studie deelt die inzichten niet. Zij kwam tot de conclusie dat er 34 Nederlandse ondernemers bekend zijn die in Vlaanderen in totaal 79 veehouderijlocaties hebben. In de meeste gevallen gaat het om varkenshouderijen (27), in vier gevallen gaat het om pluimveehouderijen, twee kalverhouderijen en één nertsenkwekerij. Daarnaast zijn er de afgelopen vijf jaar twee Belgische varkenshouders varkens gaan houden in Noord-Brabant. De 27 Nederlandse varkenshouderijen in Vlaanderen werden verder onder de loep genomen. Zij houden samen varkens op 64 locaties. Gemiddeld zijn deze varkenshouders al 20 jaar actief in België. Eén varkenshouder heeft zelfs 30 locaties, waarvan één maar in eigendom, en is minder dan vijf jaar actief. Zeven varkenshouders zijn al 5 tot 10 jaar actief in ons land, vijf varkenshouders al 10 tot 20 jaar en 16 varkenshouders al langer dan 20 jaar.

Beide studies komen echter wel tot één gezamenlijke vaststelling: dat er in Vlaanderen geen centraal register is waar ze de nodige informatie kunnen verkrijgen. Dus moesten ze zich baseren op een veelheid van bronnen, zoals een analyse van het Vlaamse milieubeleid voor de veehouderij, gesprekken met deskundigen en informatie die bij lokale overheden werd opgevraagd.

1. Hoe evalueert de minister de tegengestelde conclusies met betrekking tot de komst van Nederlandse veehouders naar de Belgische grensstreek van Apache en Spit enerzijds en Connecting Agri & Food anderzijds?
2. Zal de minister zelf laten onderzoeken in welke mate er sprake is van een toenemende komst van Nederlandse veehouders naar de Belgische grensstreek, naar de schaalgrootte van hun investeringen en de drijfveren om naar België uit te wijken?
3. Achten de minister het noodzakelijk om naar de toekomst te zoeken naar een transparanter systeem om dergelijke bewegingen in kaart te brengen?
4. Hoe staat de minister tegenover het aanleggen van een centraal register met de nodige informatie over de vestiging van Nederlandse veehouders in Vlaanderen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 942 van 5 juli 2021

van **EMMILY TALPE**

1. Voor zover uit de gepubliceerde resultaten kan worden opgemaakt, maken beide studies gebruik van verschillende brondata, gebruiken ze andere parameters en wordt een verschillende periode in de tijd bekeken. Elke studie heeft natuurlijk haar verdienste en kan ons nuttige informatie verschaffen, maar om te kunnen beoordelen of de conclusie tegengesteld is moeten de achterliggende data en parameters met elkaar vergeleken worden. Pas dan kan beoordeeld worden of er een verschil in de conclusie zit en zo ja, waaraan dat te wijten is.

Op het eerste zicht lijken beide studies te concluderen dat er inderdaad Nederlandse veehouders in Vlaanderen actief zijn, zoals dat in het verleden ook al het geval was. Ongetwijfeld leidt dit lokaal tot verschillen en versterkt dit de perceptie dat er meer Nederlandse veehouders actief zijn in Vlaanderen. Het is echter voorbarig om over een algemene tendens te spreken. Als er al een algemene tendens zou zijn, werd die wellicht beëindigd door de verstrenging van de voorwaarden waaronder nog een omgevingsvergunning aan veeteeltbedrijven kan worden verstrekt door de gekende stikstofproblematiek.

- 2-4. Een verder onderzoek naar de mate waarin er effectief een toenemende vestiging van Nederlandse veehouders in de grensstreek wordt gedetecteerd, het opzetten van een transparant systeem om de bewegingen in kaart te brengen of het aanleggen van een centraal register met informatie over de vestiging van Nederlandse veehouders in Vlaanderen is volgens mij maar nuttig als men weet wat men met die informatie wil bereiken en of men dit doel haalt. Ik betwijfel of we er daadwerkelijk iets mee kunnen bereiken. Het is zelfs maar de vraag of een registratie gericht op Nederlanders door de beugel kan, laat staan een beleid dat Nederlanders zou ontraden in België te investeren.